

ಅಧ್ಯಾಯ-2

ಮೂರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ನಮ್ಮ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು; ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಬಾಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ. ಈ ದೇಶಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿರುವ ರೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಮುಖ್ಯವಾದುವೆಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರು ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುವರೋ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮುದಾಯಗಳು ಹೇಗೆ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಿತವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ದೇಶಗಳೂ ಅವುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯ ನೀತಿ ನಿರ್ಣಾಯಕರು ಅವರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಶಾಲೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳು ಯಾವ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಕ್ಯೂಬಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕು. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳು ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗದ ಹೊರತು ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ಈ ಅಂಶಗಳು ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಾರವು.

ಕ್ಯೂಬಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ

ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳಿವೆಯೆ? ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಈ ಮೂರು ಸಮಾಜಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಿದೆ.

ಬ್ರೆಜಿಲ್

ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಹವಾಗುಣ, ತಲಾದಾಯ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದ ಬಡತನದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮೂಲದವರಾಗಿದ್ದು, ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಫ್ರೋ-ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣವು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣಗೊಂಡಿದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಯೂರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಉತ್ತರವು ಈಗಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು; ಕಟ್ಟಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ಒಂದು ಸರಳೀಕೃತ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣದ ಅನೇಕರು ಉತ್ತರದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದು, ದಕ್ಷಿಣದ ಮಹಾನಗರಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರ ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಸಂರಚನೆಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ತನ್ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಗರದ ಕೊಳೆಗೇರಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದಕದ್ರವ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ, ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ನ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಮಾಧ್ಯಮದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

1964ರಿಂದ 1980ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದವರೆಗೆ, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ದಮನಕಾರಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಆಗಿನ ನಾಗರೀಕ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಡಪಂಥೀಯರಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಮಿಲಿಟರಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದ “ಆಮದು ಪರ್ಯಾಯ” ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಂದುವರೆಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ನೀತಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ರೂಪವೊಂದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡಿತು. ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಳೀಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಣ್ಣ ವಿಮಾನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ”ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿತು. ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಹಣದುಬ್ಬರ – ಚಾಲಿತ ಕಡಿಮೆ ನೈಜ ಬಡ್ಡಿದರದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಬಹುತೇಕ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಸರ್ಕಾರಗಳಂತೆ ಇವರೂ 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದರು. 1964ರಲ್ಲಾಗಲೇ ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ

ಕೂಡಿದ್ದ ಆದಾಯ ವಿತರಣೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಸಮಾನವಾಯಿತು. ಅಮೆರಿಕದ ಫೆಡರಲ್ ರಿಸರ್ವ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಪಾಲ್ ವೋಕರ್ ಬಡ್ಡಿರದಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ, 1981ರಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯದ ಗುಳ್ಳೆಯು ಒಡೆಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದ ದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಡಾಲರ್ ಸಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು; ಇದು ದೇಶವನ್ನು ತೀವ್ರವಾದ ಹಿಂಜರಿತ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣದುಬ್ಬರಕ್ಕೆ ದೂಡಿತು.

ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ, ಸೇನೆಯನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಬದಿಗೆ ಸರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಹೆಚ್ಚಳವು, ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಬಡವರ ನಡುವಿನ ಅಗಾಧ ಅಂತರವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿತು. 1980ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ ಹಾಗೂ 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತೀವ್ರಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲ ಮನ್ನಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಸುಂಕದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ ಜಾಗತಿಕ ಪೈಪೋಟಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿತು. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಮತ್ತು ನೂತನ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾಹಿತಿಯುಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರು ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಪೈಪೋಟಿಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಸಹ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದರು. ಅಂತಹವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಹಾಗೂ ಬಡವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರಗತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಸಮಾನ ಆದಾಯ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿದಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಿರಮಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದೇಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿತ್ತು. 1990ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಮೂರು ಯುವ ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು (8ನೇ ತರಗತಿ) ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದರೆ, ನಾಲ್ವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡಾ 8ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಯುವಜನರು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದರು. 1960ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಮಿಲಿಟರಿ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಈ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಉಚಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಂತಲ್ಲದೆ, ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬೋಧಕರಾಗಲು ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಿತ್ತು'. ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಬ್ರಿಜ್ಜಿಲಿಯನ್ನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬಹುತೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಉಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿ ಹೊಸ ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ಈಗ ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆಯಾದರೂ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

ಕಾರ್ಡೋಸೋ ಸರ್ಕಾರವು (1994-2002) ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹಣಕಾಸು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು (FUNDEF) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ (K-8) ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು FUNDEF ಸಮಗೊಳಿಸಿತು. 1998ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 63ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗತೊಡಗಿದವು. FUNDEF ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚ (1998ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತೆ), 315 ರಿಯೆಂಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. (1998ರಲ್ಲಿ ಇದು ಅಮೆರಿಕದ ಸುಮಾರು 200 ಡಾಲರ್‌ನಷ್ಟಿದೆ.) ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೆಚ್ಚ ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ; 30 ಅಮೆರಿಕ ಡಾಲರ್‌ಗಳಿಂದ, ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 1000 ಅಮೆರಿಕ ಡಾಲರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಬ್ರಿಜ್ಜಿಲ್‌ನ ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೇಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವೆಚ್ಚ ತೀವ್ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಈ ಹೆಚ್ಚಳವು, ಅತ್ಯಂತ ಬಡತನದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನದ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ವವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಏಕೆಂದರೆ, FUNDEFನ ಶೇಕಡಾ 60ರಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಯಿತು. ಈಶಾನ್ಯದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದುಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವೇತನವು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನುದಾನ ಸೂತ್ರವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರವೇಶಾತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿ

ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗಿ; ಬಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶಾತಿಯು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು (ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್, 2001).

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಇತರೆ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ; ಬಡ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ನಗರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದ ಶಾಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು (ಫಂಡೆಸ್ಕೋಲಾ) ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವುದು (ಬೋಲ್ನಾ ಎಸ್ಕೋಲಾ) ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮಾಣರಹಿತ(uncertified) ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಮಾಣಿತರಾಗಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು, ಆ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಕರು 2007ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವಿ ಹೊಂದುವ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವುದು.

ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನಗರಸಭಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿವೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಸಮನ್ವಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತಗಳೂ ಸಹ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿವೆ.

ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳು ಪೋಷಕ- ಶಿಕ್ಷಕ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿವೆ. ಆದರೂ ಪೋಷಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿರುವ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ನಗರಸಭೆಯೊಡನೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. FUNDEF ಸುಧಾರಣೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳು ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು; ನಗರಸಭೆಗಳಿಗಿಂತ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚದ ಈ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಇತರೆ ಎರಡು ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿಸಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು; ಕಾರ್ಡೋಸೋ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು; ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿ, ಎಂಟನೇ ತರಗತಿ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ವರ್ಷದ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ (ಹನ್ನೊಂದನೇ ತರಗತಿ)ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಮಾದರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ದೈವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಾತ್ಯಗಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿತ್ತು. SAEB ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು, ಚಿಲಿಯ SIMCE ಪರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಜನಗಣತಿ (ಸೆನ್ಸಸ್) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವಿನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ SAEB ಯು ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ - ಆರ್ಥಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವೆ, ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ವಿಧಗಳ ನಡುವೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬಹುದು (ಅಂಕಗಳಿಕೆಯ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ).

SAEBಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು, ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಾಜಧಾನಿ ನಗರಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದರು (ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್, 2001, ಪುಟ 15). ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಸರಾಸರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧನೆಯ ಲಾಭಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ (ಕಾರ್ನೊಯ್ ಮುಂತಾದವರು., 2006). ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪೆರ್ನಾಂಬುಕೋದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣನಿರತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂತ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡೆವು. FUNDEF ಸುಧಾರಣೆಯ ನಂತರವೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಅಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯು ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗಶಃ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. SAEB ಮತ್ತು ಇತರೆ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ SESಅನ್ನು (ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ

ಸ್ಥಾನಮಾನ) ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಲಭ್ಯತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಸರಾಸರಿಯು, ಬಡ ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಆಗ್ನೇಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ (ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್, 2001, ಕೋಷ್ಟಕ 2.3).

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವು ಶಿಕ್ಷಕರ ಅರ್ಹತೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸರಾಸರಿ ಮಟ್ಟವು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ದೇಶಗಳಾದ ಅರ್ಜೆಂಟಿನ, ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಸಿಕೊ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ (ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್, 2001, ಕೋಷ್ಟಕ 3.1). 2000ದಲ್ಲಿ 1-4ನೇ ತರಗತಿಯ ಶೇಕಡ 8ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 25ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಬಹುತೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು (ಶೇಕಡ 64), ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಶಾಖೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿರುವ 5-8ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಶೇಕಡಾ 26ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರು ತೃತೀಯಕ [ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ತರುವಾಯದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣ (tertiary education)] ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ 1-4ನೇ ತರಗತಿಯ ಶೇಕಡಾ 11ರಷ್ಟು, 5-8ನೇ ತರಗತಿಯ ಶೇಕಡಾ 53ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾತ್ರ ತೃತೀಯಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇದು ಆಗ್ನೇಯ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ (ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ 2001, ದತ್ತಾಂಶ ಸೂಚಕ ರೇಖೆಗಳು (graphs) 3.2 ಮತ್ತು 3.3).

ಈಗ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟಿರಿಯೋ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗಳು) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗ ಶಾಖೆಗಳವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಕಾನೂನಿನಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು 2007ರೊಳಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲಾ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅರ್ಹತೆಯಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ವಿಶೇಷ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವಿಯನ್ನು

ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೇವಾಪೂರ್ವ (preservice) ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಸಹ ಸುಧಾರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಂದು ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ (ISES) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಬ್ರಿಜಿಲಿಯನ್ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಕಳಪೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವ್ಯಾಪಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರಾದರೂ, ಈಗಲೂ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಲುಲಾ ಡ ಸಿಲ್ವಾರವರ ಸರ್ಕಾರದ (2003-2006) ಪ್ರಮುಖ ಸುಧಾರಣೆಯು ಕಾರ್ಡೋಸೋ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದ 'ಬೋಲ್ಸಾ ಎಸ್ಕೋಲಾ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವತ್ತ ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ಬ್ರಿಜಿಲಿಯನ್ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆದಾಯ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಬೋಲ್ಸಾ ಎಸ್ಕೋಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದೆಯಾದರೂ (ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ಈಗ ಇಂತಹುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ), ಇದು ಹಾಜರಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ನಗಣ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆಯೆಂದು ಬಹಿಯಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ (ಗೋವ್, 2005).

ಚಿಲಿ

ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಂತೆಯೇ (ಅರ್ಜೆಂಟಿನಾ ಮತ್ತು ಉರುಗ್ವೆಗಳಲ್ಲಾದಂತೆ), ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದ ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು 1973ರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಸೇನೆಯು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತನ್ನ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಚಿಲಿಯ ಸೇನೆಯು ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿತು. 1970ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಚಿಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿನ ಎಡಪಂಥೀಯ ಧೋರಣೆಗೆ "ಪ್ರತ್ಯೇಷಧ"ವಾಗಿ ಸೇನಾ ಸರ್ಕಾರವು; ದಮನಕಾರಿ, ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರದ ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿತು. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದ

ಇತರ ದೇಶಗಳಂತೆ 1980ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಚಿಲಿಯೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಂದ ನರಳಿತಾದರೂ 1980 ಮತ್ತು 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಇತರೆ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಅದರ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದವು. 1980ರ ದಶಕದ ಹಿಂಜರಿತವು; ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಇತರೆ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೆ 1970ರ ದಶಕದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಲಿಯು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿಯ (IMF) ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು.

ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಂತೆಯೆ ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸೇನೆಯು ಸಲಹಿತು. ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಅಸಮಾನ ಆದಾಯ ವಿತರಣೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಸರಿಸುಮಾರು ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಸೇನಾಡಳಿತದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರಗಳು; (ಯಾವುದೇ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ) ಸೇನಾ ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದಕ್ಷವೆನಿಸಿದ ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದವು.

ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿತು. 1970 ಮತ್ತು 1980ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸೇನಾಡಳಿತವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಔಪಚಾರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು 300ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. 1990ರವರೆಗೆ ಈ ನಗರಸಭೆಗಳ ಮೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇನೆಯೇ ಸ್ವತಃ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಮೇಯರ್‌ಗಳಿದ್ದ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ನಂತರ ಮೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆಗಳು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೇನೆಯು, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವೋಚರ್ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನುದಾನದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಶಾಲೆಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಅಥವಾ ನಗರಸಭೆ ನಡೆಸುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಬಹುದಾದ

ಅಧಿಕಾರವು ದೊರೆಯಿತು. ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರತಿದಿನದ ಸರಾಸರಿ ಹಾಜರಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಖಾಸಗಿ ವೋಚರ್ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಆರ್ಥಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರೈವೇಟಿ ನಡೆಸುವಂತಹ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಅನೇಕ ನಗರಸಭೆ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಗರಸಭೆಗಳ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ “ಹೆಚ್ಚುವರಿ” ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಆರೋಪಿಸಿದರೂ ಸಹಾ ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಅಗಾಧವಾಗಿಲ್ಲ (ಮ್ಯಾಕ್‌ಇವಾನ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ನೊಯ್, 2000). ನಗರಸಭೆಗಳ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬಹುತೇಕ ವೆಚ್ಚವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸೇವಾ ಹಿರಿತನದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇತನದ ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ.

ಚಿಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುವ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸೇನೆಯು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸಹ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಿತು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಾಸ್ತವಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ 70ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಈ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹುತೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಿಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾಗಶಃ ಅನುದಾನಿತ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕದ ನೀತಿಯು; ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅನುದಾನ ಪಡೆಯದ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು (ಗೋವ್, 1997; OECD, 2004).

ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರ್‌ರಚಿಸುವ ಬದಲು, 1990ರ ದಶಕದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸೇನಾಡಳಿತದ ಕಾರಣದಿಂದ “ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ”ಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದವು. ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಅಗತ್ಯಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಲದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ

ಹೆಚ್ಚು ಸುಸಂಬಂಧವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ದಿನಪೂರ್ತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಜಾಲಕ್ಕೆ (ಎನ್‌ಲೇಸಸ್) ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಹ ಸಮಾನತೆಯ ಗುರಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಂಡಿವೆ.

1990ರ ದಶಕದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅವರ ಸುಧಾರಣ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾಧಾರಿತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವು. 1960ರ ದಶಕದಿಂದಲೂ ಚಿಲಿಯು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸೇನಾ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ PER ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ (ಒಂದು ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು) ಒಳಗೊಂಡ ಮಾಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು 1982-85ರಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ PER ಪರೀಕ್ಷೆಯು, ಶಾಲೆಗಳ “ಗುಣಮಟ್ಟ”ದ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಈ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಪೋಷಕರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ 1980ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ, ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. PER ಆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಇದರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾದ SIMCE ಪರೀಕ್ಷೆಯು 1988ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯಮಾಪನ ಪದ್ಧತಿಯ ಗುರಿಗಳು ಸಹ ಬದಲಾಗತೊಡಗಿದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1988 ಮತ್ತು 1990ರ SIMCE ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉಪಯೋಗವೆಂದರೆ, P-900 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಪರಿಹಾರ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗುವ ಕಡಿಮೆ ಫಲಿತಾಂಶದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, SIMCE ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ನೇರವಾಗಿ ಪೋಷಕರಿಗಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1990ರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಮಾಪನವಾಗಿಯೂ ಸಹ SIMCEಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಚಿಲಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ SIMCE ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಹುತೇಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳು; ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಖಾಸಗಿ ವೋಚರ್ ಶಾಲೆಗಳು

ನಗರಸಭೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷವಾದವು ಎಂಬ ಬಹು ಒಪ್ಪಿತ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ SIMCE ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಇವು ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

1996ರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಎಂಟನೆ ತರಗತಿಗಳ ಸರಾಸರಿ SIMCE ಅಂಕಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿರ್ಣಾಯಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. 1999ರ ಮೂರನೇ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ (Third International Mathematics and Science Survey – TIMSS) ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು 2003ರ OECDಯ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ (Program for International Student Assessment – PISA) ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನೀರಸ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮುಂದುವರಿದವು. TIMSS, ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆ ತರಗತಿಯ ಮಾದರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿತು. PISA; OECD ಮತ್ತು OECDಯೇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಾದರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಓದುವಿಕೆ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿತು. ಈ ಎರಡೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಕಗಳು ಇತರೆ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದ ದೊಡ್ಡ ದೇಶಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಂಕಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಂಕಗಳಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಈ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಟೀಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿರುವುದು ಈ ದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ಅದರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಸೇನೆಯಿಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ “ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ”ಯು 1990ರ ದಶಕದಾದ್ಯಂತ; ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚಿಲಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಶೇಕಡಾ 47ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ ಅಥವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸತಕ್ಕ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರಮಾಣವು, ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ, ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಗಲುವ

ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 70ರಷ್ಟನ್ನು ಕುಟುಂಬಗಳ ಖಾಸಗಿ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಂದ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೂ ಸಹ ಬಹುತೇಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಜರಾತಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇತರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, 1993ರಿಂದೀಚೆಗೆ, ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು (ಅದೇ ರೀತಿ ನಗರಸಭೆ ಶಾಲೆಗಳೂ ಸಹ) ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 150 ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಸಹ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಸರಾಸರಿ ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕ 13 ಡಾಲರ್‌ಗಳಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪಾವತಿಸುವ ಮಾಸಿಕ ವೋಚರ್ ಮೊತ್ತದ ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟಿದೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಈ ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 200 ಮಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು ಸಮಾನತೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬ ಆತಂಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣದ ಮೂಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾಗಿ 1990ರ ನಂತರವೂ ಚಿಲಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ನಿಟ್ಟಿನ ಆಲೋಚನೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆ ಇದ್ದರೂ, ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವತ್ತ ಚಿಲಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ (OECD, 2004). ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾತಿಯು ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಪದವೀಧರರ ಸಂಖ್ಯೆ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾಪನ ಮಾಡಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ “ಗುಣಮಟ್ಟವು” ನಾಲ್ಕನೆ ಅಥವಾ ಎಂಟನೆ ಅಥವಾ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಈ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ) ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯುವ ಚಿಲಿಯನ್ನರ ಸರಾಸರಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಹೊರಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಎಂಟು ಅಥವಾ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಗಿಸಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಿಂತ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಸಾಧನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು

ಅಂಕಗಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ; 1990ರಿಂದೀಚೆಗೆ, ಯುವ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಸರಾಸರಿ ಸಾಧನೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ನಂತರದ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಸಹ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವು. 1980ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. 1980ರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂಜರಿತ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನದ ವೋಚರ್‌ಗಳ ನೈಜ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನವು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ 1990ರ ದಶಕದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೋಧನ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಪದವೀಧರರ “ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು” ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು, ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ಬೋಧನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅವಧಿಯು, 2006ರೊಳಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಿಂದ ಆರು ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಬೇಕಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ತರಬೇತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಅಳವಡಿಕೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಅಂತರವಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯ ಅನೇಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಲಿಕಾಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಂತರವು ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಪ್ರಸ್ತುತ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ಆಸಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾ

1950ರ ದಶಕದ ಅಂತ್ಯದ ಕ್ಯೂಬಾದ ಕ್ರಾಂತಿಯು; ಆದಾಯ ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸ್ಪಷ್ಟ ಬದ್ಧತೆಯ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ

ರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತಾದ ಬದ್ಧತೆಯು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಥವಾ ಈಗಲೂ ಹೊಂದಿರುವ ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾದ ದೇಶಗಳ ನೀತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿತ್ತು (ಕಾರ್ನೊಯ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಮ್ಸ್, 1989).

ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಕ್ಯೂಬಾ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರೋಧಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಣೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. 1960ರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾದ ಏಕ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕ್ಯೂಬಾ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ವಸತಿ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳಂತಹವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿತರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವು ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಇತರೆ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಆದಾಯ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಸಮಾಜವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ವಸತಿಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಲನೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಕ್ಯೂಬಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 10 ಮಿಲಿಯನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೇನಲ್ಲ. ತಲಾ ಅನುಭೋಗ ಕಡಿಮೆಯಿದೆಯಾದರೂ, ಕೆಲವು ಕ್ಯೂಬನ್ನರು ಮಾತ್ರ “ಬಡತನ”ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಅವರು ವಸತಿ, ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

1989ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯೆಟ್ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕುಸಿತದವರೆಗೆ, ಸೋವಿಯೆಟ್ ಜೊತೆಗಿನ ಅನುಕೂಲಕರ ಸಾಟಿ ವಿನಿಮಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ, ಕ್ಯೂಬಾದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಹಾಯಧನವು ಲಭ್ಯವಿತ್ತು. ಸೋವಿಯೆಟರು ಕ್ಯೂಬಾದ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲವನ್ನು ಸೂಚ್ಯ (implicit) ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ಯೂಬನ್ನರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿ 1980ರ ದಶಕದ ಹಿಂಜರಿತದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದ ಇತರೆ ದೇಶಗಳು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೆ, 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು 1970 ಮತ್ತು 1980ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ಅಮೆರಿಕದ ದಿಗ್ಭಂಧನದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಕ್ಯೂಬಾದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹದವರಿತ(moderate) ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡಿತಲ್ಲದೆ, ಕ್ಯೂಬನ್ನರ ಜೀವನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಸಕ್ಕರೆಯ ಬದಲಾಗಿ ತೈಲದ ಸರಬರಾಜಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕೊನೆಗೊಂಡ ಕಾರಣ, ಕ್ಯೂಬಾದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪಾತಾಳಕ್ಕಿಳಿಯತೊಡಗಿತು. ಹೀಗಾಗಿ 1990ರ

ದಶಕವು ಕ್ಯೂಬಾಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ಕರಾಳ ಅವಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆರ್ಥಿಕ ದಿಗ್ಭಂದನದ ಒತ್ತಡ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ಯೂರೋಪ್‌ನ ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಮಿತ್ರರು ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕ್ಯೂಬಾದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಯೋಜನೆಯು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿತು. ಅದಾಗ್ಯೂ, ದಿಗ್ಭಂದನವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಂತು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಈಗ ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ಕ್ಯೂಬಾ, ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರಾಯಿತು. ಇದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದ ದುರ್ಲಭವಾದ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದಿತಾದರೂ, ಡಾಲರ್ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತಗೊಂಡ ಕ್ಯೂಬನ್ನರ ವರ್ಗವೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕ್ಯೂಬಾ ಸಮಾಜದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ, ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯರ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪೊಂದರಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಈ ಗುಂಪಿನ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಈ ಪ್ರಚಾರವು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ, ಕ್ಯೂಬಾ ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಅಂಚಿನ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು (ಫಗನ್, 1969). 1960 ಮತ್ತು 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ದ್ವೀಪದಾದ್ಯಂತ ಮೇಲಿನ ಹಂತದಿಂದ ಕೆಳ ಹಂತದವರೆಗಿನ ಚಲಾವಣೆಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ, ಅನೇಕ ನವೀನ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಯಿತು. “ಗ್ರಾಮಗಳತ್ತ ಶಾಲೆಗಳು”, “ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು”, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೊರೆದವರನ್ನು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತರಗತಿಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೆ ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವಿಕೆ-ಇವುಗಳು ಕ್ಯೂಬಾದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ರಾಜಕೀಯ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ವಿಸ್ತೃತಗೊಂಡು, 1980ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ತಲುಪಲಾಯಿತು (ಕಾರ್ನಾನ್ ಮತ್ತು ವೆರ್ತೀನ್, 1980). 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರದ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿನ ಕ್ಯೂಬಾದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂದು ನಡೆಯಿತು.

ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. 1960ರ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕ್ಯೂಬಾದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ; ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನುಳ್ಳ ವೃತ್ತಿಪರರ ವೃಂದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯದೊಡನೆ ಸಂಘರ್ಷವೇರ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, 1960ರ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕ-ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕ್ಯೂಬಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಕ್ಯೂಬಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ; ವೃತ್ತಿಗಳು, ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರರ ನಡುವೆ ಆದಾಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ನೀತಿಯೊಂದರ ಮೂಲಕ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಬೋಧನಾ ವೃತ್ತಿಯು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಬೇಡಿಕೆಯ ವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸಮಾಜವೊಂದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು, “ಮುಂಚೂಣಿಯ” ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವುದು ಒಂದು ‘ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ’ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ (ಗ್ಯಾಸ್ಪೆರಿನಿ, 2000).

1959ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕ-ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಪರ್ಕರಹಿತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿವೆ. 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಹಂತದ ನಂತರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ತರಬೇತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಾಧಾರಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಈ ಚಾಲನೆಯನ್ನು; ಆಗ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ, ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರನ್ನು “ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ” ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಉತ್ತೇಜನದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಯಿತು. “ಗ್ರಾಮದತ್ತ ಶಾಲೆಗಳು” ಎಂಬ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಚಾರದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಶಾಲಾ ರಜೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಗರದ ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ (ಏಳನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿವರೆಗಿನ) ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಅವರಿಂದ ಕಬ್ಬಿನ ಕಟಾವು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧನೆಯ ಕಾಳಜಿಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ

ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು “ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳು” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 500 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದು, ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಗರ ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾದರು. ಸರ್ಕಾರವು ತಾನು ಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ 500 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಿದ್ದವು (ಕಾರ್ನಾಡ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಮ್ಸ್, 1989). 1980 ಮತ್ತು 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪ್ರವೇಶಾತಿಯು ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳು ಹಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿ ಬದಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಶಾಲೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವು. ಗಣನೀಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು (1980ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,25,000) ವಸತಿ ಶಾಲೆಯ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೆಲಸದತ್ತ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳೂ ನಿಕಟ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಅಂಕ ಗಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸುಧಾರಣೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು. ಗಣಿತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್‌ನಿಂದ- ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಈಗಲೂ ಕ್ಯೂಬನ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸವಾಲಿನದಾಗಿದ್ದು, ಗಣಿತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ರಷ್ಯಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ವೈಗೋಸ್ಕಿ ಮತ್ತು ಮಕರೆಂಕೋರವರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಹ ಕ್ಯೂಬಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಇವರ ತತ್ವವು ಮಗುವಿನತ್ತ- ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇಂದು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿನ “ಕೆಲಸದ” ಭಾಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಹಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈಗಲೂ ವಾರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಗಂಟೆಗಳ ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು “ವೃತ್ತಿಪರ ಶಾಲೆಗಳು” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯೂಬಾದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಗುವಿನತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದವರೆಗೆ (ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ, 7ರಿಂದ 9ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ) ಮಗು-ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹನ್ನೊಂದು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹನ್ನೊಂದು ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಕಲಿಯುವ ಬದಲಾಗಿ (ಏಳನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುವ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಕಲಿಯಲಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುವುದು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದವರು ಅನೇಕ ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲಾರದ ಎಳೆಯರೆಂಬುದು ಈ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸದೃಶವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ; ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ದೊರೆತು, ಅವರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಾಚೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಶ್ರಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕ್ಯೂಬನ್ನರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸರಕುಗಳನ್ನು (ವಸತಿ, ಆಹಾರ, ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಮಾನವ ಸೇವೆಗಳು) ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು; ಅವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇತನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೂಲಿ ನೀಡುವ ಪರ್ಯಾಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಣ, ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೋಧನೆಯನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವೇತನಗಳು; (ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 300-450 ಪೆಸೋಗಳು ಅಥವಾ 13-18 ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳು) ವೈದ್ಯರ ಗಳಿಕೆಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟೇ ಇವೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ, ಈ ವೇತನ ಸಂರಚನೆಯು ಕ್ಯೂಬಾದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು. ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವೆನಿಸಿದ ಈ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ; ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯವರೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ವೃತ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ತಮ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಬೋಧನಾ ವೃತ್ತಿಗಳು ಇತರೆ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತವೆಂಬ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಪರ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೇತನಗಳು ಸುಮಾರಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ಇದ್ದವು. 1970ರ ದಶಕದಿಂದಲೂ ಕ್ಯೂಬಾದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಕಷ್ಟು ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಸರಾಸರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತುತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು, ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧ್ಯಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ, ಕ್ಯೂಬಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಹವಾನದಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು “ಉತ್ತಮ” ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾದ ಹವಾನ ಮತ್ತು ಮಂಟಾಂಜಾಸ್ ಎಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಈಗ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಅಮೆರಿಕದ ಡಾಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರ ಡಾಲರ್ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಹಾರ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಭಕ್ಷಿಸುಗಳನ್ನು ಡಾಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಇತರೆ ಕ್ಯೂಬನ್ನರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ವಿದೇಶಿ ಹಣ ಚಲಾವಣಾ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹೋಟೆಲ್‌ನ ಪರಿಚಾರಕರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 30-50 ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು (ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು) ಭಕ್ಷಿಸಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗಿರುವ ಪೈಪೋಟಿಯು; ಹೆಚ್ಚು ನೈಪುಣ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಬೋಧನೆಗೆ ವಿಮುಖವಾಗಿ, ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ.

ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಕೊರತೆಯು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ತರಗತಿಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ (K-6) ಮೂವತ್ತೈದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ (7-9) ಮೂವತ್ತೈದರಿಂದ ಹದಿನೈದಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿರುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ ಹನ್ನೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹನ್ನೊಂದು ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಶಿಕ್ಷಕ ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ರಚನಾ ಕ್ರಮದಂತೆ ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುನರ್‌ಸಂರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಎರಡನೇ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ.) ಕ್ಯೂಬಾದ ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರಕರ ಪ್ರಕಾರ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆಗೆ, ಹನ್ನೆರಡರಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಕ್ಯೂಬಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು, ಸೂಕ್ತಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಗೆ ಇದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಗಾತ್ರದ ತರಗತಿಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆಂಬುದು ನೀತಿ ನಿರ್ಣಾಯಕರ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿದೆ.

1990ರ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿ ಗರ್ವನರ್ ಪೀಟ್ ವಿಲ್‌ಸನ್‌ರವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ತರಗತಿಗಳ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಆದಂತೆಯೇ, ತರಗತಿ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿನ ಈ ಭಾರಿ ಕಡಿತವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ಯೂಬನ್ನರು ಅನೇಕ ಹೊಸ ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಂತಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಈ ಹೊಸ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಕ್ಯೂಬನ್ನರು; ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಹೊಸ ಕೊಠಡಿಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡ ಹವಾನದಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದೆವು.

ಕ್ಯೂಬಾ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾವಿರಾರು ಹೊಸ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು; ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾನವಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನೀಡಿ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಬೋಧನೆಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇವರು ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡು, 'ಎಮರ್ಜೆಂಟ್‌ಗಳೆಂಬ

ಪದವಿ ಪಡೆದರು. ಎಮರ್ಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಬೋಧನೆಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿಮಾಡಿ, ಶನಿವಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ದೀರ್ಘ ರಜೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಪದವಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ “ಮುಂದುವರಿಕೆ”ಯ ನಿಟ್ಟಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಯು ಸಹ ಎಮರ್ಜೆಂಟ್ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಂಭವನೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಅವರು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಅವರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾಲೇಜು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಿಂದ ನಿಕಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ‘ಎಮರ್ಜೆಂಟ್’ಗಳ ಮೊದಲ ಗುಂಪನ್ನು ನಾವು ಹವಾನದಲ್ಲಿನ ಸಾಲ್ವಿಡೋರ್ ಅಲ್ಲೆಂಡೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಅವರಿಗೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದ; ಅವರ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮ್ಯಾಂಟಾಂಜಾಸ್‌ನ ಒಬ್ಬ ಅನುಭವಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತುದಾರರು ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿಯ ಪದವಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಈ ಯುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಏಳನೇ ತರಗತಿಯ ಗುಂಪನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು; ಈಗ ವಿಶೇಷ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಹೊಸ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಗಿಂತ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಹು ವಿಷಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕನು ಈಗ ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯಸಾಧುವೇ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ) ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಎಮರ್ಜೆಂಟ್’ಗಳು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಇವರ ಪ್ರತಿದಿನದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ಯೂಬನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹ ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆ, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಸ್ತನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಯುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ವೇಗವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಎಮರ್ಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಬೋಧನೆಯ ಎರಡನೇ

ವರ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು; ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಎಮರ್ಜೆಂಟ್‌ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ, ಕಠಿಣ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಕೆಲಸದ ತರಬೇತಿಯು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ, ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅನುಭವಿ ಶಿಕ್ಷಕರ “ಉಪಸ್ಥಿತಿ”ಯು ಎಮರ್ಜೆಂಟ್‌ರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಇವರು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರೇ? ಇವರು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಆ ಮೂಲಕ ಹಲವರು ಬೋಧನಾ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ; ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯವು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು; ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಷ್ಟು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು, ಈ ಮೂರೂ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಮಾಜೋ-ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿದೆ. ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆರನೆ ಮತ್ತು ಒಂಭತ್ತನೆ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಕ್ಯೂಬಾದ ನಗರಸಭೆಗಳದಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೇಶವು; ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು, ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನ ಸಂಬಂಧಿತ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಇಡೀ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಪರೋಕ್ಷ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ SAEB ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವದ ಸಂಚಿತ್ರಣ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಪನ (econometric) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಡಿಲ ರೂಪವೆನ್ನಬಹುದು. ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಥವಾ “ಲಾಭ”ದ ಒಂದು ಮಾಪನವಾಗಿ

ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಷಕ “ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ” “ಉತ್ತಮ” ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಅವರ ಹೆಚ್ಚಿನ “ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಾಗಿ” ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ಮಾಹಿತಿಯಾಗಿ ಈ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣದ ರೂಪವಾಗಿದ್ದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯು; ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಕಾರಣ, ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಇದು ಮಾರ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚು ನೇರವಾದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯ ನೇರ ಕ್ರಿಯೆಗಳೇ ಹೊರತು ಪೋಷಕರಲ್ಲ. ಪೋಷಕರು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಶಾಲಾ ಆಯ್ಕೆ ಅಥವಾ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು; ಪರೋಕ್ಷ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳು

ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ (ಅಥವಾ ಅಜ್ಞಾನ) ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ, ಸ್ನೇಹಮಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇವರು; ತಮ್ಮ ಮನೆಪಾಠವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ “ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆಯ” ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಶೋಧಕರು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಪ್ರಮುಖರೂ ಹೌದು. ಆದರೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ; ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಅನುಕೂಲಕರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಮುದಾಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವು ಪ್ರಮುಖವಾದುದು.

ಕ್ಯೂಬಾ, ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಈ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸೃಷ್ಟಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯನ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಗಳು ಕ್ಯೂಬಾಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ವರ್ಗ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಹತಾಶಾಹಿ ಸಮಾಜವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಪರಸ್ಪರ ಬೆಸೆಯಲು ಕಾರಣಕರ್ತವೆನಿಸುವ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯುಳ್ಳ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಉನ್ನತ ಸಾಮಾಜಿಕ “ಸರಿಸಮಾನಕ”ವಾಗಿ (equilizer) ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಇದು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ 1990ರ ದಶಕದ ಪ್ರಮುಖ ಹಣಕಾಸು ಸುಧಾರಣೆಯ ನಂತರವೂ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುವ ಶಾಲೆಗಳು, ಶ್ರೀಮಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವು ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಬಾಗಳಿಗಿಂತ ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಮಿತವಾಗಿದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮಾನತೆಯ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಚಿಲಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಬೇಕು. ಕ್ಯೂಬಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಚಿಲಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯು ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದ ಸಮಾಜವು ಕಠಿಣ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಅನುಶಾಸನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳಿವೆಯಾದರೂ ಅವು ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿವೆ. ಆಯ್ಕೆಯ ವಿಷಯವು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಕ್ಯೂಬಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ನಗರ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು “ಆಯ್ಕೆ”ಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಅಸಮರ್ಪಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಸುತ್ತುವುದು, ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಅಥವಾ ದುಷ್ಕರ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು ಮುಂತಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯ್ಕೆಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅವರೂ ಸಹ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುವ, ವಸತಿಹೀನರಾಗಿರುವ, ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಕ್ಯೂಬಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಪರಿಮಿತಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯದ ದುಷ್ಪ ಕೂಟಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರಂತಹ ಋಣಾತ್ಮಕ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಅವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಧರ್ಮದಂತೆ, ಕ್ಯೂಬಾ ಸರ್ಕಾರವು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಯುವ ಜನತೆಯ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ಯೂಬಾದ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಆಯ್ಕೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ “ಯಶಸ್ಸು” ಈ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸಂರಚನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ: ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ “ಅಗತ್ಯ”ವಾಗಿದೆ.

ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಗೈರುಹಾಜರಾಗಲು ಅಥವಾ ಆಗದಿರಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆ ಮತ್ತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಆಯ್ಕೆಗಳಿವೆ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕಡ್ಡಾಯವಾದಾಗ್ಯೂ, ಪೋಷಕರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯಧನದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಕಡ್ಡಾಯ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿನ 'ಬೋಲ್ಸಾ ಎಸ್ಕೋಲಾ' ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿನ 'ಲಿಸಿಯೋ ಪರ ಟಾಡೋಸ್'). ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯ (marginal) ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಾಲಾ ಗೈರುಹಾಜರಿಗಳು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ. ಚಿಲಿಯು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೊರಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತೃತ ಶಾಲಾ ಆಯ್ಕೆಗಳಿವೆ.

ಶಾಲಾ ಆಯ್ಕೆಯು ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಆಪಾದನೆಯಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲಾ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪೋಷಕರನ್ನು ಅವರ ಶಾಲೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯನ್ ಪೋಷಕರಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ "ಗುಣಮಟ್ಟ"ದವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ವಿವಿಧ ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಆಯ್ಕೆಯು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಆಯ್ಕೆಯಿದೆ-ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲೆಗೊಳಪಟ್ಟ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ತರಗತಿ ಭರ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಬಹುದು. ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು; ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ನೀಡುವುದಕ್ಕಿಂತ "ಉತ್ತಮ" ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತವೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ "ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕ್ಷಣೆಯಂತಹ" ಶಿಕ್ಷಣೇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಂತಹ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮರು ಪೈಪೋಟಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು, “ಉತ್ತಮ ಶಾಲೆ”ಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪೆರುಗ್ವೆಯ ಗಡಿಯ ಬಳಿಯ ಮ್ಯಾಟೊ ಗ್ರಾಸ್ಸೋ ಸುಲ್‌ನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕ್ಯಾಂಪೋಗ್ರಾಂಡಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದೆವು. ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು (ಅವರ ಬಳಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ ಇತ್ತು). ಏಕೆಂದರೆ, ತರಗತಿಗಳು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಮಿತಿಯವರೆಗೆ (ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು) ಭರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದವು. ನಾವು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಆದರೆ ತರಗತಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಬೋಧನೆಯು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಆದರೂ ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಶಾಲೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ, ತಾವು ಇದರ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನವರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವೆಂದು ಪೋಷಕರು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಶಾಲೆಯ ಆಯ್ಕೆಯು; ಸೂಕ್ತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪೋಷಕರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿಲಿಯಂತಹ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಜವೂ ಹೌದು. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಯು ಇಷ್ಟವಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ಶಾಲಾ ಆಯ್ಕೆಯಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರಿಗೆ “ಧ್ವನಿ”ಯೂ ಇದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಪೋಷಕರು ಶಾಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಶಾಲಾ ನೀತಿಗಳು, ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ, ಪೋಷಕರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾಹಿತಿಯುಕ್ತ ಅನುಭೋಗಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೋಷಕರ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಶಾಲಾ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕ್ಯೂಬಾಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಗಳ “ನಿಯಂತ್ರಣ”ವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ವಿಷಯವೇನಲ್ಲ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಅಥವಾ

ಚಿಲಿಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸಾಧನೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಪೋಷಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸದಿದ್ದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಅನುತ್ತೀರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನಾವುದೇ “ನಿರ್ಬಂಧ” ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಪೋಷಕರು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಯು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು “ಪರಿಹರಿಸಲು” ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಗರಸಭೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಕುಟುಂಬದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬಗಳು ಶಾಲೆಯ ವಿಚಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ (ಇದನ್ನು ಈಗ ಆರನೇ ತರಗತಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು) ಒಂದು ಮಗುವು ಒಬ್ಬನೇ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು; ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾಲ್ಕರವರೆಗೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಕನೊಡನೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು, ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ನಡುವೆ ಅರೆ-ಪೋಷಕ (quasi-parent) ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮಗುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲೆ (ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ) ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಮಗುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಆ ಮಗುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪೋಷಕರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ, ಈ ಎರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಾಲೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ (ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ) ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಯು ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ; ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದರೆ, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮವೂ ಇದೆ. ಇತರೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಅನೇಕ ಪೋಷಕರು ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವಿರುವ ಪೋಷಕರು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಬದಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತವಾದರೂ ಅಮೆರಿಕದ ನಗರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಯುವಜನರ ಶಾಲಾ

ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, ಅವರ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ (ನೋಡಿ: ಕೋಲ್‌ಮನ್, 1988). ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ವಸತಿಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲಿನ ಕಠಿಣವಾದ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ; ಒಂದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ನಂತರದ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳು ಶುದ್ಧ ತಟಸ್ಥ ನೀತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಸಮಾಜಗಳೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ನಾವು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳೆರಡೂ 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ-ಎಡಪಂಥೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಈಗ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಪಕ್ಷವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಎಡಪಂಥೀಯ ತತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರಬಲವಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿರಿಸಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಈ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿವೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್ ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, (FUNDEF) ಬಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದೆ; ಇದು ಕಡಿಮೆ-ಆದಾಯದ ನಗರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಹಣವನ್ನು (ಫಂಡೆಸ್ಕೋಲಾ) ಸಹ ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ-ಆದಾಯವಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ (ಬೋಲ್ನಾ ಎಸ್ಕೋಲಾ). 1990ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಚಿಲಿಯು ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆಯ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಯಶಸ್ಸನ್ನೂ ಕಂಡಿದೆ. ಕಳೆದ ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನವು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚವು ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇಕಡಾ 2.4 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 4.1ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ದಿನಪೂರ್ತಿ (full-day) ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಶಾಲಾ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಶಾಲಾ ದಿನವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಿಂದ ಆರು ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಪ್ರವೇಶಾತಿಯ ಅಧಿಕ ವಿಸ್ತರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ; ಕಡಿಮೆ-ಆದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ (ಲಿಸಿಯೋ ಪ್ರ್ಯಾರಾ ಟೊಡೋಸ್)

ಸೇರಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ-ಆದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿವೆ.

ಚಿಲಿಯು ಎರಡರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲಾಪೂರ್ವ (ಪ್ರಿಸ್ಕೂಲ್) ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಶಾಲಾಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಮಿಶ್ರ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಶಾಲಾ-ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜೀಕೃತ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಶಾಲಾ-ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ-ಆದಾಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಅವರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳೂ ಸಹ ಶಾಲಾ-ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆಯಾದರೂ, ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಏನೇ ಆದರೂ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವು ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿಹಾರ-ಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇತರೆ ಶೇಕಡಾ 60ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಕುಟುಂಬಗಳು, (ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿರುವ) ಮಗುವಿನ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ; ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಗರಸಭೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವಿನ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧವು; ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆಧುನಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಠಿಣ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ “ನೈತಿಕ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು” ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವು; ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವ ಯುವ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಹತಾಶಾಹಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ವರ್ಗ ಆಧಾರಿತ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಯುವ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು

ತಳ್ಳಿಹಾಕಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ. ಕ್ಯೂಬನ್ ಸಮಾಜವು ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ನಗರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಮಗುವು ಅಂತಹುದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಅಥವಾ ಚಿಲಿಯ ಮಗುವಿಗಿಂತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಶ್ರಮದ (white-collar) ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಕಡಿಮೆ-ಆದಾಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಮಗುವಿಗೆ; ಹಸಿವು, ವಸತಿಯ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಭಯವಿಲ್ಲದಂತಹ ಬಾಲ್ಯದ ಭರವಸೆ ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ನೈತಿಕ ವಿಧಿರೂಪವು; ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೂಲಭೂತವಾದವು, ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ನೈತಿಕ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸದೃಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಮುದಾಯದ ಒತ್ತಡ ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾದುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಣಿಕೃತವಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊರತಾಗಿ ಸೇನೆಯು ಅದರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇರುತ್ತದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೈತಿಕ ಶಿಸ್ತು ಆಕಸ್ಮಿಕವೇನಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕುಟುಂಬಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿನ ಖಾಸಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುತ್ತಾರಾದರೂ, ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಗಶಃ (ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ) ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ, ಆಯ್ಕೆ ಪಕ್ಷಪಾತವು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೂ ಸಹ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡುರುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿನ ಸೇನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಕೂಲಕರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು ಹೊರಗಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು

ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ (ಸೈಕರ್ ಮತ್ತು ಇತರರು, 2001). ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ಸಂರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತವಾದ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಇದರೊಂದಿಗಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದ ಸ್ವರೂಪವು ಸಹ ಈ ಮೂರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಚಿವಾಲಯವು ಅದರ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇವಲ ಪರೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪರೋಕ್ಷ ಕ್ರಮಗಳೆಂದರೆ: ನಾಲ್ಕನೆ, ಎಂಟನೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು, ಪ್ರತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆ ತೋರುವ ಶೇಕಡಾ 25ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ) ಹಣಕಾಸಿನ ಪುರಸ್ಕಾರ ನೀಡುವುದು. ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ (ನಗರಸಭೆಗಳು ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ). ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವಧಿಬದ್ಧ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವವರು (ಶೇಕಡಾ 46ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾರೆ) ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹುತೇಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಡೆಸಲು, ಇತರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಂಪನ್ನರಾಗಲು (resourceful) ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಇದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಹೇಗೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದು ಬೇರೆಯದೇ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಿದೆ. ಕಳಪೆ ಕೆಲಸದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು, ಆದರೆ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಅವರು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲನು ಬೋಧನೆಯ ನಾಯಕನೆಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಆಶ್ರಯ ಸ್ಥಾನಗಳೆಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕೃತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಅಂಶದ ಹೊರತಾಗಿ, ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಚಿಲಿಯದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು; ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ (ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಹಕ ಸಹಕಾರಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ). ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇನೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಪೋಷಕರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಶಾಲಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಪೋಷಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಬೋಧನೆ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೇನೂ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವೇನಲ್ಲ.

ಚಿಲಿಯನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರಾಸರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ; ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ವಸತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಹೇರಿರುವುದರಿಂದ, ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುವ ತಳಮಟ್ಟದ ಎರಡು ದಶಮಕ (decile) ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಶೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವ

ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರ ಆದಾಯವು; ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವವರಲ್ಲಿನ ತಳಮಟ್ಟದ ಎರಡು ದಶಮಾನ ಸ್ಥಾನದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತವೆ. ಎರಡು ದಶಮಕಗಳ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವವರಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪೋಷಕರು, ಅಷ್ಟೇ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ (ಗೊಂಜಲೀಜ್, 2001). ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು; ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗಗಳನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸಮಾನತೆಯಿರುವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳು, ಅವುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಹವಾನದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನಗರ ಶಾಲೆಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಪೋಷಕರು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ, ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಕ್ಯೂಬನ್ನಿರುವ ಹವಾನದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಗರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪೋಷಕರಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳು ಚಿಕ್ಕವು ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿರಬಹುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರು ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು. ಆದರೆ ಕ್ಯೂಬಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸರಾಸರಿ ಸಾಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಅಥವಾ ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಹವಾನದ ನೆರೆಹೊರೆಯ “ಉತ್ತಮ” ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಕ್ಯೂಬಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರಗಳು ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಉತ್ತಮ ನಗರಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿಭಿನ್ನ ಗ್ರಾಹಕ ವೃಂದವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳೂ ಸಹ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿನ ಅಂತಹುದೇ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ

ಬ್ರಿಜಿಲ್, ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಬಾದ ನಡುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು; ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ಅತಿರೇಕಗಳು ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಿಗಿರುವ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ಯೂಬಾದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬ್ರಿಜಿಲ್ ಅಥವಾ ಚಿಲಿಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ, ಅವರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅವರ ಬಯಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯೂಬಾ ಸರ್ಕಾರವು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ “ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ”ಯನ್ನು; ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಕ್ಯೂಬಾದ ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು, ಬ್ರಿಜಿಲ್ ಅಥವಾ ಚಿಲಿಯ ಅದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಯೂಬನ್ನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕ್ಯೂಬಾದ ರಾಜಕೀಯ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ; ಮಾನವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ “ನಿಜವಾದ” ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದ ಉದಾಹರಣೆಯು; ಮಿತವಾದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕಠಿಣ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿರುವ ಸಮಾಜದ ಪರವಾಗಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರಬಲವಾದ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಚಿಲಿಯನ್ನರು-ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಉನ್ನತ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗದವರು ಹಾಗೂ ಅನೇಕರು ಕೆಳ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು-ಮಿತ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 1960ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ ಹಾಗೂ 1970ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅತಿರೇಕಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸೇನಾ ಸರ್ಕಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಿಟ್ಟಿನ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕಳೆದ ನಲ್ವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಪ್ರಮಾಣವು (ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಬ್ಯಾಟಿಸ್ಟಾ ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರ) ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯ (extreme) ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿದೆ

(ಸರ್ಕಾರದ ಅರೆ-ಧಾರ್ಮಿಕ/ನೈತಿಕ ಪ್ರಾರೂಪಗಳಿಂದ (version) ಇದು ವೃತ್ತನ್ನಗೊಂಡಿದೆ). ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರವಾಗಿರುವ ವಾದವೇನೆಂದರೆ; ತಳಮಟ್ಟದ ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚವು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಂಘಟಿತ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ (ಅಥವಾ ಇವೆರಡರ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ) ನಿಖರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವ ನೈತಿಕ ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಮಾಜವು, ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮುಕ್ತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಮಾಜದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವು ಗರಿಷ್ಠವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೆಲೆಯು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಸಮಾನತೆ, ಬಡತನ ಮತ್ತು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮುನ್ನಡೆಗಳು ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಮುಕ್ತ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಇತರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಎತ್ತಿತೋರಿಸಲು ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಅನೇಕ ಮುಕ್ತ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀಡುವ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂದು ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಪ್ರಸಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಯು, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯು ಏಕ ಪಕ್ಷೀಯ ಅಥವಾ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಎಂಬುದಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೇ, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಂತಹ ದೇಶಗಳು ಕ್ಯೂಬಾವು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ನೈತಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದೇ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಬಹುದೇ? ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಶಾಲಾ ಆಯ್ಕೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಇರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನಗಳೇ? ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳೇ? ಅಥವಾ ಈ

ಸಾಧನಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆಯೇ?

ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ತಾತ್ವಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತ ಮಾನವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕವೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗುವ “ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ”ಯು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸನ್ನಿವೇಶದೊಳಗೆ ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ. ಚಿಲಿಯ ಸೇನೆಯು ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ಆ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಿಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪರಹಿತ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿನ ಹಲವರು ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿನ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವವರು ಇದು ನಿಜವಾದ “ಮುಕ್ತ” ಸಮಾಜವನ್ನು ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದುದೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು (ಅಂದರೆ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು) ಮಾನವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಯ್ಕೆಯ ಕಡೆಗಿನ ಚಲನೆ, ಪೋಷಕರ ಶಾಲಾ ನಿಯಂತ್ರಣ, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಕರಣಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡಿಮೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿದ್ದಷ್ಟೂ ಉತ್ತಮವೆಂಬ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆದರ್ಶಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿವೆ.

ಆದರೆ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣಗೊಂಡ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರ ಒಳಿತಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಕ್ಯೂಬಾದ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚಿಲಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಬಾದ ಅನುಭವದಿಂದ ಇತರೆ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಕಟವಾಗಿ ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೂರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವಿನ ಹೋಲಿಕೆಯು; ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿನ ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಂಶದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಯು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಸಮಾಜಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆಯೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು; ತನ್ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ

ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ
ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.